

ผลของการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิก ด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น ของนักศึกษาพยาบาล

The Effect of the Objective Structured Clinical Examinations (OSCEs) on Assessment of Clinical Practice Skills in Basic Medical Care of Nursing

กชกร ธรรมนำสีล¹ กาญจนา ปัญญาเพชร¹ สุปราณี น้อยตั้ง¹ จินตนา อาจสันเทียะ¹

Kotchakorn Thamnamsin¹ Kanjana Punyapet¹ Supranee Noitung¹ Jintana Artsanthia¹

¹ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

¹ Faculty of Nursing, Saint Louis College

Corresponding author; Email: kotchakorn@slc.ac.th

Received: 1 June 2018 Revised: 22 September 2018 Accepted: 22 October 2018

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 119 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) โจทย์สถานการณ์การสอบ OSCEs 8 โจทย์สถานการณ์ 2) แบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะทางคลินิก และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการสอบ OSCEs ในรายวิชาการรักษาพยาบาลขั้นต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยได้นำชุดโจทย์สถานการณ์ 8 กลุ่มอาการ มาใช้ในการสอบแบบ OSCEs พบว่า การสอบ OSCEs สามารถประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกได้นักศึกษาส่วนใหญ่สอบผ่านตามเกณฑ์การประเมินผล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป จำนวน 115 คน (ร้อยละ 96.7) ผลการประเมินรายบุคคลในทักษะ 7 ด้าน พบว่า นักศึกษามีทักษะการซักประวัติได้ครอบคลุมผ่านเกณฑ์สูงสุด (ร้อยละ 92.4) ส่วนประเด็นที่นักศึกษามีทักษะผ่านเกณฑ์น้อยที่สุดคือ การสรุปปัญหาที่พบในผู้ป่วยและการวินิจฉัยแยกโรค (ร้อยละ 70.6) นักศึกษามีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 81 คน (ร้อยละ 68.1) มีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นระดับที่ควรปรับปรุง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.3) นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ในแต่ละทักษะ ได้รับการซ่อมเสริมความรู้เป็นรายบุคคลจนกระทั่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60) มีคะแนนความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ในภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, $SD=.51$) รูปแบบการสอบ OSCEs สามารถประเมินทักษะทางคลินิกของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้จริง และสามารถนำทักษะที่ได้ออกมาเป็นแนวทางพัฒนาทักษะของนักศึกษาพยาบาล

คำสำคัญ: การสอบแบบ OSCEs; ทักษะปฏิบัติทางคลินิก; นักศึกษาพยาบาล

The Effect of the Objective Structured Clinical Examinations (OSCEs) on Assessment of Clinical Practice Skills in Basic Medical Care of Nursing

Kotchakorn Thamnamsin¹ Kanjana Punyapet¹ Supranee Noitung¹ Jintana Artsanthia¹

¹Faculty of Nursing, Saint Louis College

Corresponding author; Email: kotchakorn@slc.ac.th

Received: 1 June 2018 Revised: 22 September 2018 Accepted: 22 October 2018

Abstract

The purpose of the descriptive study was to examine the effect of the Objective Structured Clinical Examinations (OSCEs) on assessment of clinical practice skills in Basic Medical Care (BMC). A total of 119 undergraduate students from senior nursing student at the Faculty of Nursing, Saint Louis College Academic year 2017 were recruited by a purposive sampling technique. The OSCEs included three components 1) Clinical scenarios (8 sets), 2) checklist form and criteria for clinical skill assessment, and 3) satisfaction for the OSCEs. Data were analyzed using descriptive statistics.

Eight sets of the OSCEs clinical scenarios were implemented to test the clinical skills of BMC in the nursing students. The result revealed that the OSCEs could evaluate and examine the difference of each clinical skill in the BMC. The majority of nursing students passed the OSCEs test (96.7%). Most of them had the skill of history illness assessment (92.4%). 70.6 % of them had a low score in the skill of problem lists and differential diagnosis. The majority of senior nursing students had a total score of the OSCEs at the excellent level (68.1%). Three percent of them had a poor level. The total satisfaction score was at a highest level ($\bar{X} = 4.66$, $SD=.51$). The findings provide evidence of the applicability of the eight scenarios of OSCEs. The OSCEs can be use to evaluate and differentiate the students' clinical skills and the results from the assessment can be used to improve their skills.

Keywords: objective structured clinical examinations (OSCEs); clinical skills; nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญ

รายวิชาการรักษายาบาลขั้นต้น สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 โดยเรียนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ การสอนภาคทฤษฎีมีทั้งการบรรยาย การใช้กรณีศึกษา สถานการณ์จำลองเสมือนจริง ร่วมกับการเรียนการสอนโดยใช้ simulation-based learning การสอบภาคทฤษฎีใช้ข้อสอบปรนัย ประเมินผลการสอบแบบอิงเกณฑ์ ถ้าได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์และสามารถฝึกปฏิบัติงานในรายวิชา ปฏิบัติการรักษายาบาลขั้นต้น ในโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลจังหวัด เป็นระยะเวลา 1 เดือน ผลการศึกษาสภาพปัญหาการฝึกปฏิบัติงานจากนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และจากประสบการณ์ผู้วิจัย พบว่า นักศึกษาไม่มั่นใจในการพูดคุยกักประวัติผู้ป่วย การซักประวัติไม่ครอบคลุม บันทึกอาการสำคัญที่มาโรงพยาบาลและประวัติการเจ็บป่วยปัจจุบันไม่ถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการตรวจร่างกาย การฟังปอด หัวใจและไม่สามารถบอกความผิดปกติได้ รวมทั้งทักษะการเคาะ การคลำในระบบอื่นๆ ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง ไม่สามารถแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ผิดปกติได้ ขาดความรู้ในการวินิจฉัยแยกโรค ขาดความรู้เรื่องการช้ยาโดยเฉพาะยาในเด็ก รวมทั้งขาดทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพ เป็นต้น¹

จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงนักศึกษาขาดการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องเกิดแก่ผู้เรียน คือ ความรู้และทักษะทางการพยาบาล การวัดผลทักษะทางคลินิกเป็นลักษณะเฉพาะเจาะจง วิธีการประเมินผลที่เหมาะสมจึงต้องใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง หรือการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อม ที่เหมือนจริง จึงจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด ตัดสิน และลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีขึ้น² การประเมินด้วย OSCEs (Objective Structured Clinical Examination) ถูกนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหการสอบที่วัดผลทักษะทางคลินิก การสอบในผู้ป่วยจริงที่มีข้อจำกัดบางประการ ซึ่งจะมีปัญหาการประเมินทักษะในบางด้าน รวมทั้งการขาดแคลนผู้ป่วยจริง จึงใช้ผู้ป่วยจำลองแทนและจำลองสถานการณ์เสมือนจริง โดยประเมินความรู้และทักษะทางคลินิกโดยการสอบ OSCEs นิยมใช้อย่างกว้างขวางในการศึกษาทางการแพทย์³ ส่วนด้านการพยาบาลมีการนำรูปแบบ การสอบ OSCE มาใช้ในบางรายวิชา แต่ยังไม่แพร่หลาย โดยนำมาประเมินทักษะปฏิบัติทางการพยาบาล ทักษะด้านการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด ทักษะทางคลินิกและความพึงพอใจในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การพยาบาลจิตเวช และการรักษาโรคเบื้องต้น แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่สอบผ่านตามเกณฑ์การประเมิน มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ระดับมาก ทำให้สามารถประเมินทักษะปฏิบัติทางการพยาบาลและส่งเสริมทักษะทางคลินิกได้⁴⁻⁶

รูปแบบการสอบ OSCEs เป็นการกำหนดองค์ประกอบของทักษะทางคลินิกให้ชัดเจนมีรูปแบบการประเมินที่มีการวางแผนล่วงหน้า มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน แยกระดับความรู้ของนักศึกษารายบุคคลได้⁷ เป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยมีโจทย์สถานการณ์ สถานการณ์จำลองเสมือนจริง หรือพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่ต้องการประเมินนักศึกษา หลักการสำคัญคือ การสร้างสถานการณ์ให้เข้ากับผู้สอบ จัดหาผู้ป่วยจำลองแสดงบทบาทสมมติให้นักศึกษาตรวจ มีการสร้างคำถามให้นักศึกษาหมุนเวียนสอบในแต่ละฐาน โดยแต่ละฐานมีอาจารย์ผู้คุมฐานเป็นผู้ให้คะแนน สามารถประเมินนักศึกษาทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ คือ ประเมินความรู้รวบยอด โดยให้นักศึกษาทำการวิเคราะห์ ตอบคำถามหรือปฏิบัติตามสถานการณ์ที่กำหนด จึงนำมาใช้เป็นวิธีการวัดและประเมินผล เป็นวิธีการประเมินทักษะทางคลินิกที่มีมาตรฐาน สามารถแยกระดับความรู้ทั้งด้านทักษะ เจตคติ และการตัดสินใจ สามารถประเมินทักษะและจำแนกความสามารถในการปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลได้ ประเมินทักษะทางคลินิกด้านการรักษาโรค

เบื้องต้นของผู้เรียนรายบุคคล เหมาะสมในการใช้ประเมินวิชาการปฏิบัติทางการพยาบาล สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาพยาบาล และเตรียมความพร้อมก่อนฝึกภาคปฏิบัติ⁶

ดังนั้นเพื่อแก้ไขในปัญหาการฝึกปฏิบัติงานดังกล่าว ภายหลังการสอบภาคทฤษฎี วิชาการรักษพยาบาลขั้นต้น คณะผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการสอบ OSCEs มาใช้วัดผลด้านทักษะปฏิบัติทางคลินิกกับนักศึกษา เพื่อประเมินคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษพยาบาลขั้นต้นจากการสอบ OSCEs อัตราการสอบผ่านแต่ละทักษะของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนวิชา การรักษพยาบาลขั้นต้น ปีการศึกษา 2560 โดยใช้โจทย์สถานการณ์เสมือนจริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติ และพัฒนาทักษะทางคลินิกเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกปฏิบัติงาน รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษพยาบาลขั้นต้นของนักศึกษาพยาบาล
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษพยาบาลขั้นต้น โดยการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ของนักศึกษาพยาบาล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษพยาบาลขั้นต้น ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ดำเนินการวิจัยในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการรักษพยาบาลขั้นต้น จำนวน 119 คน
- กลุ่มตัวอย่าง การศึกษานี้ไม่ได้ใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ตามรูปแบบการวิจัย เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบการวิจัยทางการศึกษา เพื่อศึกษาผลการการใช้รูปแบบการสอบ ดังนั้น ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจึงเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการรักษพยาบาลขั้นต้น จำนวน 119 คน
- อาจารย์พยาบาลที่ร่วมคุมสอบ OSCEs คือ อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการรักษพยาบาลขั้นต้นทุกคน จำนวน 10 คน
- ผู้ป่วยจำลอง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่สมัครใจ และ/หรือ มีประสบการณ์การป่วยตามสถานการณ์จำลอง 8 กลุ่มอาการที่กำหนด ที่ได้รับการฝึกบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลองเสมือนจริง และเก็บข้อมูลเป็นความลับจนกระทั่งการสอบ OSCEs เสร็จสิ้น จำนวน 3 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เลขที่รับรอง E. 050/2560

ในการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมการวิจัย ให้สิทธิในการตัดสินใจในการตอบแบบสอบถาม การรักษาความลับของชื่อผู้เข้าร่วมวิจัย ผู้เข้าร่วมวิจัยยินยอมได้ลงนามในใบยินยอมให้เก็บข้อมูล (consent form) ผู้วิจัยนัด วัน เวลา สถานที่กับผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น โดยการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ภายหลังการเรียนวิชาการรักษาพยาบาลขั้นต้นเสร็จสมบูรณ์ และตอบแบบประเมินความพึงพอใจในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น โดยชี้แจงวัตถุประสงค์วิธีการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือ โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์แพทย์ 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลทางคลินิก กลุ่มวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลกลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน 1 ท่าน ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเด็ก การพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. โจทย์สถานการณ์การสอบ OSCEs พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย ตามวัตถุประสงค์รายวิชา การรักษาพยาบาลขั้นต้น ความผิดปกติตามระบบและกลุ่มอาการต่างๆ จำนวน 8 สถานการณ์ คือ 1) กลุ่มอาการปวดท้อง 2) กลุ่มอาการตาตัวเหลือง 3) กลุ่มอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง 4) กลุ่มอาการมีไข้ ปวดบั้นเอว 5) กลุ่มอาการไข้สูง 6) กลุ่มอาการเจ็บหน้าอก 7) กลุ่มอาการไข้ ไอ หอบ และ 8) กลุ่มอาการไข้สูง ปวดศีรษะ โดยนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เท่ากับ .67–1.00 และค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ .75

2. แบบประเมินทักษะทางคลินิกในการสอบ OSCEs พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย โดยประเมินผลจากการสอบ OSCEs ใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 15 ข้อต่อ 1 โจทย์สถานการณ์ มีการประเมินทักษะด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ 1 ข้อ 2) ทักษะการซักประวัติ 2 ข้อ 3) ทักษะการตรวจร่างกาย 2 ข้อ 4) ทักษะการส่งตรวจและแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 3 ข้อ 5) ทักษะการสรุปปัญหาและการวินิจฉัยโรค 3 ข้อ 6) ทักษะการรักษาพยาบาลขั้นต้น 3 ข้อ และ 7) ทักษะการให้คำแนะนำ 1 ข้อ ใช้รูปแบบการประเมินที่มีกรวางแผนล่วงหน้าอย่างมีหลักเกณฑ์แน่นอน โดยการสร้าง checklist สำหรับให้คะแนนในการสอบ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ให้ 0 คะแนน คือ ไม่ปฏิบัติ 1 คะแนน คือ ปฏิบัติแต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน คือ ปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ คะแนนที่ได้จากแต่ละข้อของแต่ละชุด มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน นำมาแปลคะแนนดิบเป็นค่าร้อยละ และใช้เกณฑ์การตัดสินว่าผ่านทักษะนั้นๆ คือ เท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 60⁸ นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective: IOC) เท่ากับ .67–1.00 ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ .80 และสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73

โดยมีการแบ่งระดับคะแนน 4 ระดับ ดังนี้

น้อยกว่า ร้อยละ 60 (น้อยกว่า 18 คะแนน)	ควรปรับปรุง
ร้อยละ 60 –69 (18–20 คะแนน)	พอใช้
ร้อยละ 70–79 (21–23 คะแนน)	ดี
ร้อยละ 80–100 (24–30 คะแนน)	ดีมาก

3. แบบประเมินความพึงพอใจในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น โดยการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs จำนวน 12 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ⁹ นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ .83 และสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด
1.50-2.49	พึงพอใจน้อย
2.50-3.49	พึงพอใจปานกลาง
3.50-4.49	พึงพอใจมาก
4.50-5.00	พึงพอใจมากที่สุด

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำชุดโจทย์สถานการณ์ 8 สถานการณ์และรูปแบบการสอบ OSCEs มาใช้ทดสอบนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 119 คน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้วิจัยศึกษารูปแบบในการสอบ OSCEs
2. ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการวัด และสร้างโจทย์สถานการณ์ พร้อมวิเคราะห์วัตถุประสงค์ว่าต้องการวัดทักษะด้านใด เพื่อเตรียมฐานสอบ
3. สร้างโจทย์สถานการณ์ 8 โจทย์สถานการณ์ (กลุ่มอาการ) ได้แก่ 1) กลุ่มอาการปวดท้อง 2) กลุ่มอาการตาตัวเหลือง 3) กลุ่มอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง 4) กลุ่มอาการมีไข้ ปวดบั้นเอว 5) กลุ่มอาการไข้สูง 6) กลุ่มอาการเจ็บหน้าอก 7) กลุ่มอาการไข้ ไอ หอบ และ 8) กลุ่มอาการไข้สูง ปวดศีรษะ โดยใช้ชุดคำถามเพื่อใช้ในการประเมินทักษะทางคลินิกชุดเดียวกัน แต่ละโจทย์แบ่งสอบตามฐาน จำนวน 10 ฐาน เพื่อประเมินทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น 7 ทักษะของนักศึกษาพยาบาล
4. สร้างแบบประเมินทักษะทางคลินิกในแต่ละฐานสอบ
5. จัดทำคำสั่งสำหรับนักศึกษา อาจารย์ผู้คุมสอบ และผู้ป่วยจำลอง
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโจทย์สถานการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบการใช้ภาษา แบบประเมินการให้คะแนน และเวลาในการสอบ
7. จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสอบ

ขั้นดำเนินการสอบ

1. แจ้งให้นักศึกษาทราบถึงรูปแบบการสอบ OSCEs ที่จะนำมาใช้ทดสอบทักษะทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นเป็นรายบุคคล โดยใช้โจทย์สถานการณ์จำลองที่เสมือนจริง
2. แจ้งให้นักศึกษาทราบกลุ่มอาการ 8 กลุ่มอาการ ที่จะนำมาสอบเพื่อให้นักศึกษาเตรียมความรู้และฝึกทักษะล่วงหน้า โจทย์ 1 กลุ่มอาการ สามารถวินิจฉัยแยกโรคได้ ไม่น้อยกว่า 3 โรค ดังนั้นนักศึกษาต้องเตรียมความรู้เกี่ยวกับโรค ไม่น้อยกว่า 24 โรค
3. จัดสถานที่สอบ อุปกรณ์ประจำห้องสอบ สื่อภาพเสียง หุ่นปฏิบัติการขั้นสูงเฉพาะส่วน (ระบบช่องท้อง) เตรียมผู้ป่วยจำลอง เพื่อให้แสดงบทบาทตามที่กำหนดสอดคล้องกับสถานการณ์ ของโรค

4. แบ่งฐานการสอบ 10 ฐาน อาจารย์คุมสอบประจำฐาน ฐานละ 1 คน เพื่อประเมินทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น แบ่งทักษะในการประเมิน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ 2) การซักประวัติ 3) การตรวจร่างกายแบ่งเป็น 2 ฐาน โดยใช้ผู้ป่วยจำลอง และหุ่นปฏิบัติการเฉพาะส่วน 4) การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล แบ่งเป็น 2 ฐาน คือ การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัย และการแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 5) การสรุปปัญหาและการวินิจฉัยโรค 6) การรักษาโรคเบื้องต้น แบ่งเป็น 2 ฐาน คือ การคำนวณยา และการช่วยฟื้นคืนชีพเบื้องต้น และ 7) การให้คำแนะนำผู้ป่วย

5. แต่ละฐานมีผู้ป่วยจำลองที่ผ่านการเตรียมบทบาทตามคำสั่งของโจทย์ จำนวน 2 ฐาน คือ ฐานซักประวัติ และฐานตรวจร่างกายจากผู้ป่วยจำลอง เพื่อให้นักศึกษาที่เข้าสอบได้แสดงพฤติกรรม เพื่อประเมินทักษะทางคลินิกของนักศึกษารายบุคคล

6. ก่อนการสอบ แบ่งนักศึกษา เป็น 12 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 9-10 คน นักศึกษากลุ่มย่อย จับฉลากเพื่อเลือกโจทย์ 1 กลุ่มอาการ จาก 8 กลุ่มอาการ เข้าสอบตามฐาน ฐานละ 1 คน มีนักศึกษาเข้าสอบรวม 10 คนต่อรอบ

7. อาจารย์ประจำฐาน ทำหน้าที่ประเมินนักศึกษาตามแบบประเมินทักษะทางคลินิก โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ระบุ (15 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน) นักศึกษาที่สอบได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องได้รับการซ่อมเสริม โดยอาจารย์ประจำฐาน

8. ภายหลังสิ้นสุดการสอบ OSCEs ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในแบบประเมินความพึงพอใจต่อการสอบ OSCEs ในรายวิชาการรักษาพยาบาลขั้นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย พิสัยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ภายหลังสิ้นสุดกระบวนการทดลองศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ในรายวิชาการรักษาพยาบาลขั้นต้น เพื่อประเมินทักษะทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น ของนักศึกษาพยาบาล พบนักศึกษามีคะแนนแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับคะแนนทักษะทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นของนักศึกษา (n=119)

ระดับคะแนนทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น		จำนวน(คน)	ร้อยละ
ดีมาก	ร้อยละ 80-100 (24 - 30 คะแนน)	81	68.1
ดี	ร้อยละ 70 - 79 (21 - 23 คะแนน)	27	22.7
พอใช้	ร้อยละ 60 - 69 (18 - 20 คะแนน)	7	5.9
ควรปรับปรุงน้อยกว่า	ร้อยละ 60 (< 18 คะแนน)	4	3.3

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินรายบุคคลในภาพรวมทักษะ 7 ด้าน คะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักศึกษามีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นระดับดีมาก จำนวน 81 คน (ร้อยละ 68.1) มีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นในระดับที่ควรปรับปรุง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.3) และมีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป จำนวน 115 คน (ร้อยละ 96.7)

เมื่อวิเคราะห์ผลรายบุคคลโดยใช้เกณฑ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำแนกตามทักษะแต่ละด้านจากการสอบ OSCEs ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทักษะการซักประวัติได้ครอบคลุมผ่านเกณฑ์สูงสุด (ร้อยละ 92.4) รองลงมาคือ ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย (ร้อยละ 91.6) ส่วนเรื่องที่นักศึกษามีความรู้และทักษะผ่านเกณฑ์น้อยที่สุดคือ การสรุปปัญหาที่พบในผู้ป่วยและการวินิจฉัยแยกโรค (ร้อยละ 70.6) รองลงมาคือ การสังเกตตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล (ร้อยละ 76.5) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ทักษะด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป (n=119)

ทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย	109	91.6
2. การซักประวัติได้ครอบคลุม	110	92.4
3. ทักษะการตรวจร่างกาย (เทคนิคดูคลำเคาะฟัง)	97	81.5
4. การสังเกตตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล	91	76.5
5. การสรุปปัญหาที่พบในผู้ป่วยและวินิจฉัยแยกโรค	84	70.6
6. การให้การรักษาพยาบาลขั้นต้น	100	84.1
7. การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย	104	87.4

ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการสอบทักษะทางคลินิก (OSCEs) พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, $SD=.51$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ การสอบ OSCEs สามารถนำประสบการณ์ไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง ($\bar{X}=4.74$, $SD=.46$) รองลงมาคือ บรรยากาศการจัดสอบ OSCEs มีความเสมือนจริง และการสอบ OSCEs ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น ($\bar{X}=4.71$, $SD=.45$, $.47$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาสอบในแต่ละฐาน ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.67$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs จำแนกรายข้อ (n=119)

หัวข้อการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	SD	ระดับคะแนน
1. สามารถนำประสบการณ์ไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง	4.74	.46	มากที่สุด
2. บรรยากาศของการจัดสอบเสมือนจริง	4.71	.47	มากที่สุด
3. การสอบ OSCEs ทำให้เข้าใจเนื้อหารายวิชามากขึ้น	4.71	.45	มากที่สุด
4. การชี้แจงก่อนเข้าสอบมีความชัดเจน	4.70	.48	มากที่สุด
5. สถานการณ์ที่ใช้สอบเป็นทักษะที่ท่านเคยฝึกปฏิบัติ	4.70	.50	มากที่สุด
6. การสอบ OSCEs ทำให้ท่านมีความรู้ใช้ในรายวิชาอื่น	4.70	.51	มากที่สุด
7. การสอบ OSCEs ทำให้ท่านมีความกระตือรือร้น	4.66	.53	มากที่สุด
8. อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสอบ OSCEs	4.64	.55	มากที่สุด
9. ข้อสอบมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.63	.52	มากที่สุด
10. สถานที่ในการจัดสอบ OSCEs	4.61	.58	มากที่สุด
11. ระยะเวลาสอบในแต่ละฐาน	4.50	.67	มากที่สุด
12. ความพึงพอใจต่อการจัดสอบ OSCEs ในภาพรวม	4.66	.51	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิก ด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้น ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยในการวัดทักษะปฏิบัติทางคลินิก จากการสอบทั้งหมด 10 ฐาน เมื่อวิเคราะห์ผลคะแนน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินที่คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ผลการประเมินรายบุคคล ในภาพรวมทักษะ 7 ด้าน พบว่า นักศึกษามีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 68.1 ในระดับที่ควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 3.3 และมีทักษะด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 96.7 การสอบ OSCEs สามารถประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ทำให้บอกได้ว่าผู้เรียนคนใด ขาดทักษะในเรื่องใด และนำทักษะที่บกพร่องมาพัฒนาให้ดีขึ้นได้ ผลการวิเคราะห์รายบุคคลแยกตามทักษะการรักษาพยาบาลเบื้องต้นพบว่านักศึกษามีทักษะการซักประวัติได้ครอบคลุมผ่านเกณฑ์สูงสุด รองลงมาคือทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ส่วนเรื่องที่นักศึกษามีความรู้ และทักษะผ่านเกณฑ์น้อยที่สุดคือการสรุปปัญหาที่พบในผู้ป่วยและการวินิจฉัยแยกโรค รองลงมาคือ การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ในแต่ละทักษะ ได้รับการซ่อมเสริมความรู้เป็นรายบุคคลจนกระทั่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60) ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาค่าการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะทางคลินิก ในวิชาการรักษาโรคเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์คะแนนรายบุคคลแยกตามทักษะการรักษาโรคเบื้องต้น พบว่า ทั้ง 7 ทักษะที่ใช้ในการวัดผล คือ 1) ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย 2) การซักประวัติได้ถูกต้องครอบคลุม 3) ใช้เทคนิคดูแลเคาะฟังในการตรวจร่างกายได้ถูกต้อง 4) การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล 5) การสรุปปัญหาที่พบในผู้ป่วย

และการวินิจฉัยโรค 6) การให้การรักษารโรคเบื้องต้น และ 7) การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย พบว่า มีนักศึกษาบางส่วนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะทักษะการตรวจร่างกาย การแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ การวินิจฉัยแยกโรค และการให้การรักษารโรคเบื้องต้น⁶ สอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการสอบทักษะทางคลินิกโดยใช้ OSCEs วิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 2 พบว่า มีนักศึกษาบางส่วนสอบไม่ผ่านในบางทักษะเช่นกัน คือทักษะการปฏิบัติการพยาบาลและทักษะการตัดสินใจ¹⁰ ซึ่งนักศึกษาได้สะท้อนปัญหาในเรื่องข้อจำกัดด้านเวลาและการปฏิบัติด้านการตรวจร่างกายไม่ครอบคลุมกับปัญหาของผู้ป่วย ยังขาดความรู้ในการแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ จึงส่งผลกระทบต่อกรวินิจฉัยโรคและการรักษารโรคที่ไม่สอดคล้องกัน เป็นสิ่งที่นักศึกษาเห็นว่าต้องพัฒนาตนเองในด้านนี้ให้มากขึ้น รวมทั้งสถานการณ์ที่นักศึกษาสอบนั้นคล้ายกับสถานการณ์จริง มีเวลากำหนด ทำให้นักศึกษาตื่นเต้นและกังวล ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลสอบ ทำให้ผู้สอนประเมินนักศึกษาได้เป็นรายบุคคล และสามารถทราบถึงความรู้และทักษะทางคลินิกที่นักศึกษาต้องปรับปรุง ทำให้ผู้สอนสามารถช่วยเหลือ ดูแลนักศึกษาได้โดยตรง

จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสอบ OSCEs เป็นเครื่องมือที่สามารถจำแนกความสามารถของนักศึกษาได้ชัดเจน วัดผลจากการปฏิบัติจริง^{6,10} เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถประเมินผู้เรียนได้ทั้งความรู้และการปฏิบัติสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของนักศึกษาอย่างแท้จริง มีแนวทางการประเมินที่ชัดเจน¹¹ มีการวางแผน กำหนดรูปแบบที่ชัดเจน มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน สามารถแยกระดับความรู้ของนักศึกษาเป็นรายบุคคลได้⁷ มีข้อดีในเรื่องความแม่นยำและความเที่ยงตรงของข้อสอบ มีความเสี่ยงต่อผู้ป่วยต่ำ เนื่องจากปฏิบัติกับผู้ป่วยจำลองหรือหุ่นปฏิบัติการ¹² โดยการประเมินแบบนี้สามารถประเมินทักษะการซักประวัติ การตรวจร่างกาย การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยจำลองและผู้สอบ การวิเคราะห์ข้อมูล การวินิจฉัยแยกโรค และการวางแผนการรักษาได้ และที่สำคัญการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากอาจารย์ประจำฐาน ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ปรับปรุงทักษะที่บกพร่องให้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะทางคลินิกและสมรรถนะในการฝึกปฏิบัติงานทางการพยาบาลได้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและช่วยส่งเสริมทักษะการปฏิบัติทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลให้ครอบคลุมและครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตร⁴ เสนอให้ใช้การสอบ OSCEs เป็นทางเลือกในการประเมินผลการเรียนการสอนหลักสูตรทางการพยาบาลต่อไป¹³

2. คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการในการประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิกด้านการรักษาพยาบาล ขั้นต้นพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะทางคลินิกด้าน การรักษารโรคเบื้องต้นของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่าคะแนนพึงพอใจการสอบ OSCEs อยู่ในระดับสูง¹³ โดยประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดคือการสอบ OSCEs สามารถนำประสบการณ์ไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง รองลงมาคือบรรยากาศการจัดสอบ OSCEs มีความเสมือนจริง และการสอบ OSCEs ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น ซึ่งการวัดผลทักษะทางคลินิกเป็นลักษณะเฉพาะเจาะจง วิธีการประเมินผลที่เหมาะสมจึงต้องใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงหรือการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมที่เหมือนจริง จึงจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด ตัดสิน และลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้²

ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาสอบในแต่ละฐาน เป็นไปตามผลการศึกษาการพัฒนารูปแบบการสอบทักษะทางคลินิกโดยใช้ OSCEs มีนักศึกษาสอบไม่ผ่านในบางทักษะ จากการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมพบว่า นักศึกษามีความตื่นเต้นจากสถานการณ์และเวลากำหนด นักศึกษาจำกระบวนการในช่วงนั้นไม่ได้ สับสน และมีความกังวลขณะสอบปฏิบัติด้วยระยะเวลาที่จำกัด¹⁰ ดังนั้น ควรปรับปรุงระยะเวลาในการสอบ รวมถึงการออกแบบกระบวนการสอบที่ดีขึ้นในครั้งต่อไป เนื่องจากกระบวนการสอบที่ดีจะทำให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่ง

ทักษะ การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา การสอน ทักษะการประเมิน และการประยุกต์ใช้ทักษะทางคลินิก โดยการกำหนดเวลาที่ใช้ในการสอบ ต้องคำนึงถึงความสามารถในการปฏิบัติได้ตามเวลาที่กำหนดด้วย จึงจะถือว่าเป็นข้อสอบ OSCEs ที่ดี รวมถึงการสร้างข้อสอบให้ครอบคลุมทักษะทางคลินิกที่สำคัญ วางแผนและสร้างแนวทางในการประเมินทักษะที่ดี จะสามารถประเมินนักศึกษารายบุคคลได้ชัดเจน และนำมาใช้ในการประเมินทางคลินิกได้จริง¹⁴

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถค้นพบปัญหาที่แท้จริงเกี่ยวกับการเรียนรู้และทักษะปฏิบัติทางคลินิก ด้านการพยาบาลขั้นต้นของนักศึกษาพยาบาลได้ และสามารถจำแนกข้อบกพร่องของนักศึกษารายบุคคลได้จากการสอบ OSCEs ซึ่งทำให้สามารถช่วยเหลือนักศึกษาแก้ไขข้อบกพร่องของนักศึกษารายบุคคลได้ แต่การศึกษานี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องเวลา การใช้บุคลากรจำนวนมาก (อาจารย์ผู้คุมสอบ ผู้ป่วยจำลอง เจ้าหน้าที่จับเวลา) รวมทั้งอุปกรณ์ในการสอบ มีการลงทุนที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมาก ทำให้ใช้เวลาในการสอบนาน หากมีการจัดสรรเวลาและมีงบประมาณสนับสนุนในรายวิชา จะช่วยให้การจัดสอบ OSCEs มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาโจทย์สถานการณ์และแบบประเมินทักษะทางคลินิก ให้มีความหลากหลายควรเพิ่มสถานการณ์ที่พบได้น้อย สถานการณ์ที่มีระดับความเสี่ยงแตกต่างกัน สถานการณ์วิกฤตฉุกเฉิน และวัดผลในระดับความยากง่ายที่แตกต่างกัน รวมทั้งปรับปรุงระยะเวลาให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ เพื่อให้นักศึกษาฝึกและพัฒนาทักษะทางคลินิก
2. การให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคลแก่นักศึกษาโดยละเอียด เฉพาะรายที่สอบไม่ผ่านในแต่ละทักษะ พร้อมชี้แนะแนวทางแก้ไขโดยอาจารย์ประจำฐาน เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนาทักษะทางคลินิกของตนเอง
3. การทำทวนสอบ โดยใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ภายหลังการจัดการเรียนการสอน จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้นักศึกษา
4. การปรับปรุงและพัฒนานักศึกษา โดยเรียนรู้ผ่านการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ช่วยกระตุ้นนักศึกษาให้พัฒนาทักษะทางคลินิกรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการสอบ OSCEs เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติทางคลินิก ให้มีความน่าเชื่อถือ ทันสมัย และใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆต่อไป
2. ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการสอบ OSCEs ที่พัฒนาขึ้น ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป
3. ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอบ OSCEs

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอธิการบดี อธิการิณี และรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ได้กรุณาส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณอาจารย์ผู้คุมสอบ OSCEs ผู้ป่วยจำลอง และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ปีการศึกษา 2560 “รุ่นที่ 30 มาลัยดอกโมก” ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นอย่างดี

References

1. Faculty of Nursing, Saint Louis College. Evaluation report of Basic Medical Care Practice. Bangkok: Faculty of Nursing, Saint Louis College; 2016.(in Thai)
2. Kanhagilok S, Punsumreung T. Simulation based learning: design for nursing education. Journal of Nursing and Education 2016;9(1):1-14.(in Thai)
3. Klangsin S, Suwanrath C, Khanuengkitkong S. The Comparision of skills in the objective structured clinical examination scores of 6th year medical students in department of bbstetrics and gynecology. Songklanagarind Medical Journal 2016;34(6):331-8.(in Thai)
4. Jermworapipat S, Sirisupluxana P, Paiboontananon J, Dhabdhimsri V, Kemkhan P. The effects of objective structured clinical examinations (OSCEs) assessment for the clinical skills and satisfaction of adult and elderly nursing comprehensive practice achievement test in junior nursing students Boromarajonani College of Nursing Bangkok. Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok 2017;33(3):91-100.(in Thai)
5. Saitanu K, Thanee S, Chumuang K, Luprasong S. Object structured clinical examinations (OSCE) for assessment therapeutic relationship competency of nurse students, Faculty of Nursing, Ubon Ratchathani University. The 1st Abstract Conference (RTUNC 2016); 2016 Jul 29; Ubonratchathani, Thailand. 2016. 2204-14. (in Thai)
6. Lohapaiboonkul N, Palakarn B. The effects of an objective structured clinical examinations (OSCEs) test to evaluate the knowledge and clinical skills in basic medical treatment and perceive of preceptors from community of the clinical skills of nursing students. Nursing Journal of the Ministry of Public Health 2013;24-34. (in Thai)
7. Sriruksa K. Assessment clinical skill by objective structured clinical examinations (OSCE). Khon Kaen Journal 2011.
8. Faculty of Nursing, Saint Louis College. Thai Qualifications Framework for Higher Education 3 (102426 Basic Medical Care). Bangkok: Faculty of Nursing, Saint Louis College; 2012. (in Thai)
9. Srisathinarakul B. The Methodology in Nursing Research. 5th edition. Bangkok: You and I intermedia; 2010.
10. Ekthamasuth C, Taweesuk P, Chojijhoh R. The development of objective structured clinical examinations instrument in maternal and newborn Nursing and Midwifery Practicum II. Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok 2017;33(3):27-37. (in Thai)
11. Sroiwong P, Lasukha D, Chaiong J, Kumponsiri T, Pholthikul R, Khaithi wathanaja- reian S. Develop and explore the feasibility of the evaluation model for medical nursing comprehensive practice using objective structured clinical examinations (OSCE). Thai Journal of Nursing Council 2014;29(4):79-90.(in Thai)

12. Brannick MT, Erol-Korkmaz HT, Prewett M. A systematic review of the reliability of objective structured clinical examination scores. *Medical Education* 2011;(45):1181-9.
13. Tongmeekwan S, Saetong S, Jantaweemuang W. Implementing the objective structured clinical examinations (OSCE) to evaluate clinical skills in basic medical treatment of nursing students. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Songkha the Ministry of Public Health*; 2014. (in Thai)
14. Harden RM. What is an OSCEs?. *Medical Teacher* 1988;10(1):9-22.